

Kent Konseylerinde Kadın Eli: Söke Kent Konseyi Kadın Meclisi Üzerinden Bir Değerlendirme¹

Women's Touch on the City Councils: An Evaluation of Söke City Council in Term of Women's Assembly

Çiğdem AKMAN

*Dr. Öğr. Üyesi, Süleyman Demirel Üniversitesi,
İİBF, Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi Bölümü,
ciğdemakman@sdu.edu.tr
https://orcid.org/0000-0002-1936-6884*

Makale Başvuru Tarihi: 30.12.2018

Makale Kabul Tarihi: 11.01.2019

Makale Türü: Araştırma Makalesi

ÖZET

**Anahtar
Kelimeler:**

*Kent Konseyleri,
Yerel Gündem 21,
Katılım,
Yerel Yönetimler,*

Türkiye’de Yerel Gündem 21 Programı kapsamında ortaya çıkan kent konseyleri 1997 yılında Bakanlar Kurulu kararı ile uygulanmaya başlanmış ve 2005 yılında kabul edilen 5393 Sayılı Belediye Kanunu ile de yasal bir dayanak kazanmıştır. Yerel demokrasinin gelişmesi için önemli olan Kent konseyleri bünyesinde kadın, çocuk, genç, yaşlı, emekli, engelli ve mahalle meclisleri oluşturularak kentte yaşayan pek çok vatandaşa ulaşılması ve vatandaşların kent ile ilgili kararlara katılması amaçlanmaktadır. Kadın meclisleri bu anlamda oldukça önemli oluşumlar olarak karşımıza çıkmaktadır. Bu çerçevede çalışmada Söke Kent Konseyi bünyesinde yer alan Kadın Meclisinin gerçekleştirdiği faaliyetler üzerinden bir değerlendirme yapılması amaçlanmaktadır. Söke Kent Konseyi Kadın Meclisinin faaliyetleri tespit edilerek sınıflandırılmış ve bazı değerlendirmelerde bulunulmuştur. Çalışma neticesinde kadın meclisleri vasıtasıyla kadın elinin sadece kadınlara özgü sorunlara değil, kentle ilgili her soruna ulaşabildiği/ulaşabileceği tespit edilmiştir.

ABSTRACT

Keywords:

*City Councils,
Local Agenda 21,
Participation,
Local Government,*

City councils, which came to exist in the context of the Program Local Agenda 21 in Turkey, were applied in 1997 with the decision of Council of Ministers and acquired a legal basis with the Municipality Law No: 5393 came into force in 2005. Within the city councils that are important for the development of local democracy aims to reach out the citizens of the city and the citizens participate in the decisions related to the city by establishing women, children, youth, elderly, retired, handicapped and neighborhood assemblies. Women's committees are occurred as quite important formations in this context. In this context, An Evaluation of carried out the activities of the Women's Assembly included in the Söke City Council is aimed in the study. The activities of the Söke City Council Women's Committee are classified, and evaluations have been made. As a result of the study, it has been determined that women's hands can reach / reach every problem related to the city, not only native to women problems by means of Women's Assembly.

¹ Bu çalışma; 1-3 Kasım 2018 tarihleri arasında Alanya’da (Antalya) düzenlenen Alanya Uluslararası Yerel Yönetimler Sempozyumu’nda sunulan bildiri metninin gözden geçirilmiş ve genişletilmiş halidir.

1. GİRİŞ

Türkiye’de YG-21 uygulamaları neticesinde önemli bir katılım mekanizması olan kent konseyleri ortaya çıkmıştır. Kent Konseyleri 5393 sayılı Belediye Kanunu ve Kent Konseyi Yönetmeliği’ne dayanılarak oluşturulmuş yapılardır. Kuruluş amaçları: “*Kent yaşamında kent vizyonunun ve hemşerilik bilincinin geliştirilmesi, kentin hak ve hukukçunun korunması, sürdürülebilir kalkınma, çevreye duyarlılık, sosyal yardımlaşma ve dayanışma, saydamlık, hesap sorma, hesap verme, katılım, yönetim ve yerinden yönetim ilkelerini hayata geçirmektir*” (KKY, 1. Madde). Türkiye’nin katılımcı-demokratik yerel yönetim modeli olarak dünyaya armağanı² şeklinde ifade edilen bu oluşumların önemi ve sayısı giderek artmaktadır. Ortak yönetim anlayışının önem kazandığı bu yapılarda tüm paydaşların etkin katılımının gerçekleşebilmesi için farklı sayı ve adlarla meclis ve çalışma grubu oluşturulduğu görülmektedir. Bu kapsamda oluşturulan kadın meclisleri, kadınların yerel düzeyde aktif rol alabilmesine olanak sağlamaktadır.

Kadın meclisleri, öncelikle Gündem 21 ve Pekin Eylem Platformu olmak üzere, küresel Birleşmiş Milletler (BM) zirvelerinde önemsenen eylem planlarında, BM Binyıl Bildirgesi ve BM Kadınlara Karşı Her Türlü Ayrımcılığın Önlenmesi Sözleşmesi’nde (CEDAW) ve diğer uluslararası belgelerde yer alan kadınlar ile ilgili hususların yerel düzeyde gerçekleşebilmesine olanak sağlayacak en doğru platform olarak görülmektedir. Kadın meclisi de kent konseyleri gibi kentteki tüm aktörleri bir “ortak çatı” veya “şemsiye” altında bir araya getiren önemli bir platform özelliği taşımaktadır (Emrealp, 2010:32). Kadın meclisleri, kadınların karar alma süreçlerine katılımın sağlanması ve cinsiyet bakış açısının tüm politika ve stratejilerde dikkate alınması gibi önemli hususların gerçekleşmesine katkı sağlamaktadır (UNDP, 2015:7).

Siyasi karar alma mekanizmalarında söz hakkı verilmeyen kadınlar için siyasal hayata katılımın en kolay yolu ve ilk adımı yerel yönetimlerdir. Yerel yönetimlerde kadınların karar alıcı duruma gelmesi yerel siyasetin temelini oluşturmaktadır. Bu nedenle yerel siyasetin güçlenmesi ve özellikle kadın temsili konusunda çalışmalar yapılması elzemdir. Kadınların yerel siyasette etkin olması ve temsil düzeyinde katılımlarının artırılması açısından da kadın meclislerinin oluşturulması oldukça önemlidir. Bu sayede hem yerel siyasetin güçlenmesi hem de yerel siyasetin daha demokratik bir yapıya kavuşması sağlanmış olacaktır. Kadın meclislerinin kurulması bu anlamda kadınların temsil düzeyinde katılımlarının artmasını sağlayacağı için oldukça önemlidir (Yaylı ve Eroğlu, 2015:507).

Günümüzde kadınların sorunları pek çok alanda kendini göstermektedir. Sorunların çözülebilmesi için kadınların karar alma süreçlerinde aktif olarak yer alması gerekmektedir. Kadın meclislerinin oluşturulması bu anlamda oldukça önemlidir. Ayrıca kadın meclisleri, yerel düzeyde faaliyetler yürüten platformlar oldukları için kadınlara daha kolay ulaşabilmekte ve siyasal, sosyo-ekonomik ve kültürel alanlarda faaliyetler gerçekleştirebilmektedir. Bu doğrultuda çalışmada, öncelikle kent konseyi kadın meclisleri hakkında bilgi verilmiş, ardından Söke Kent Konseyi Kadın Meclisi ele alınarak değerlendirmelerde bulunulmuştur. Bu kapsamda Söke Kent Konseyi Kadın Meclisinin yaptığı çalışmalar saptanarak faaliyet türüne göre sınıflandırılmış ve sosyal medya kullanımı incelenmiştir.

2. TÜRKİYE’DE KONT KONSEYLERİNİN ORTAYA ÇIKIŞI VE YAPISI

Sürdürülebilir kalkınmanın sağlanması amacıyla 1972 yılında düzenlenen Birleşmiş Milletler (BM) İnsan Çevresi Konferansı, 1992 yılında BM Çevre ve Kalkınma Konferansında Gündem 21 ile yeni bir boyut kazanmıştır. Gündem 21 sürdürülebilir kalkınmanın yerel düzeyden başlaması gerektiğini zaruri kılmış, bu da Yerel Gündem 21 uygulamasının ortaya çıkmasını sağlamıştır. Yerel Gündem 21, ortak ve çok aktörlü bir yönetim yapısına işaret etmektedir. Türkiye 1996 yılında İstanbul’da düzenlenen BM HABİTAT II Konferansı sayesinde Yerel Gündem 21 ile tanışmıştır (Batat, 2010:1). Türkiye’de Yerel Gündem 21 Programı kapsamında yerel yönetimlerin güçlenmesi ve yerel demokrasinin gelişmesine yönelik çalışmalar yapılmıştır (Kara ve Şimşek, 2016:245). Bu çalışmaların en önemli çıktısı kent konseyi mekanizmalarının oluşturulmasıdır.

2005 yılında çıkarılan 5393 sayılı Belediye Kanununun 76. Maddesi kent konseylerinin kurulmasına dayanak oluşturmuş ve hemen ardından 2006 yılında Kent Konseyi Yönetmeliği (KKY) çıkarılmıştır. 2009 yılında ise yönetmelikte bazı değişiklikler yapılmıştır. İlgili yönetmelikte kent konseylerinin oluşumuna, yönetim

2 Sadun Emrealp tarafından hazırlanan Kent Konseyleri Kılavuzu’nda kent konseyleri bu şekilde ifade edilmektedir. Bu ifade UNDP tarafından dünyadaki en iyi yerel yönetim uygulamalarından biri olarak kabul edilmesinden dolayı kullanılmaktadır.

ilkelerine, organlarına, görev ve yetkileri ve çalışma yöntemlerine yer verilmiştir. KKY'nin 4. Maddesinde kent konseyleri;

“merkezi yönetimin, yerel yönetimin, kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarının ve sivil toplumun ortaklık anlayışıyla, hemşehrilik hukuku çerçevesinde bulunduğu; kentin kalkınma önceliklerinin, sorunlarının, vizyonlarının sürdürülebilir kalkınma ilkeleri temelinde belirlendiği, tartışıldığı, çözümlerin geliştirildiği ortak aklın ve uzlaşmanın esas olduğu demokratik yapılar ile yönetim mekanizmaları”, olarak tanımlanmıştır.

Kent konseyleri incelendiğinde sayılarının giderek arttığı ve farklı kentlerde farklı tecrübelerle geliştikleri görülmektedir. Bu nedenle kent konseyleri, *“öğrenerek gelişen; geliştikçe de kentlerini ve hemşehrilerini güçlendiren”* oluşumlar olarak ifade edilebilir (Soygüzel, 2015:90-91). Keskin de (2011:4) Kent Konseyleri Sempozyumu Bildiri Kitabının giriş kısmında; *“ne kanun ne de yönetmelik kent konseylerine kuruluş, işlevsellik ve sürdürülebilirlik noktalarında yeterli desteği sağlayamamış ve yeni kurulan kent konseyleri Yerel Gündem 21 Kentleri bünyesinde kurulmuş tecrübeli kent konseylerinin deneyimlerine başvurmuşlardır. Başka bir deyişle pratik teoriyi aşmıştır”*, ifadesi ile kent konseylerinin öğrenerek geliştikleri görüşünü desteklemektedir. Kent konseylerinin başarılı olabilmesi için ise, öncelikle belediyelerin bu konuda isteksiz olmaması ya da yeterli bilinç düzeyinde olması önemlidir. Vatandaşlar açısından bakıldığında da aynı durum söz konusu olmaktadır. Kent konseyi paydaşlarından birinin bilinçli ve istekli olmaması istenilen başarının sağlanamamasına neden olabilmektedir (Görmez ve Altınışık, 2011:46-47).

Kent konseyleri yerel seçim sonuçlarından sonra üç ay içerisinde kurulmaktadır (KKY, 5. Madde). Belediyeler kent konseyinin kurulmasını sağlamakla görevli yerel yönetim birimleridir. Kent konseyinin üç temel organı bulunmaktadır. Bunlar: genel kurul, yürütme kurulu ve meclisler ve çalışma gruplarıdır. Genel kurul, kent konseyinin en yetkili organıdır. Yürütme kurulu; genel kurulun gündemini belirleme ve görüşleri belediyeye sunma ve takip etme görevlerine sahiptir. Meclisler ve çalışma grupları ise, kent konseylerinin görevleri doğrultusunda oluşturulan yapılardır (KKY, 9-12. Maddeleri). Kent konseyi genel kurul tarafından oluşturulan görüşler, belediye meclisinin ilk toplantısında görüşüldükten sonra belediye tarafından kent konseyine iletilmekte ve kamuoyuna duyurulmaktadır (KKY, 14. Madde). Son olarak, kent konseyinin görevleri şu şekilde sıralanabilir (KKY, 6. Madde):

- *Yerel düzeyde demokratik katılımın yaygınlaştırılmasını, hemşehrilik hukuku ve ortak yaşam bilincinin geliştirilmesini, çok ortaklı ve çok aktörlü yönetim anlayışının benimsenmesini sağlamak,*
- *Sürdürülebilir gelişme sorunlarının çözümüne yönelik uzun dönemli bir planın hazırlanması ve uygulanmasını sağlamak,*
- *Kente ilişkin temel stratejiler ve faaliyet planlarının belirlenmesinde, uygulama ve izleme süreçlerinde tüm kenti kapsayan ortak bir aklın oluşturmaya katkıda bulunmak,*
- *Yerellik ilkesi çerçevesinde katılımı, demokrasiyi ve uzlaşma kültürünü geliştirmek,*
- *Kentin kimliğine ilişkin tarihi, kültürel, doğal ve benzeri değerlere sahip çıkmak ve geliştirmek,*
- *Kent kaynaklarının etkili, verimli ve adil kullanımına katkıda bulunmak,*
- *Sürdürülebilir kalkınma anlayışına dayalı kentin yaşam kalitesini geliştiren, çevreye duyarlı ve yoksulluğu giderici programları desteklemek,*
- *Sivil toplumun gelişmesine ve kurumsallaşmasına katkıda bulunmak,*
- *Çocukların, gençlerin, kadınların ve engellilerin toplumsal yaşamdaki etkinliklerini arttırmak ve yerel karar alma mekanizmalarında aktif rol almalarını sağlamak,*
- *Kent yönetiminde saydamlık, katılım, hesap verebilirlik, öngörülebilirlik ilkelerinin uygulanmasına katkıda bulunmak,*
- *Kent konseyinde oluşturulan görüşlerin değerlendirilmek üzere ilgili belediyeye gönderilmesini sağlamaktır.*

3. KENT KONSEYİ KADIN MECLİSLERİ

2000 yılında yapılan Binyıl Zirvesi'nde dünya liderleri 2015 yılına değin gerçekleştirilmek üzere "Binyıl Kalkınma Hedefleri (BKH)" olarak adlandırılan sekiz hedef belirlemişlerdir. Bu hedeflerden birisi de toplumsal cinsiyet eşitliğini gerçekleştirmek ve kadınların yapabilir kılınmasını sağlamaktır. 1992 yılında Rio de Janeiro'da düzenlenen Yeryüzü Zirvesi olarak adlandırılan Birleşmiş Milletler Çevre ve Kalkınma Konferansında ortaya çıkan "Gündem 21" dünyadaki bütün yerel yönetim birimlerine "*kendi toplulukları ile bir danışma sürecine girmek ve Yerel Gündem 21 üzerinde bir uzlaşmaya varma*" hususunda çağrıda bulunmaktadır. Yerel Gündem 21 yerel yönetişimin tüm alanlarını kapsayan ve kucaklayan ana süreç niteliğindedir. YG-21 Programı çerçevesinde, Türkiye YG-21 Yönetişim Ağı Yoluyla BM Binyıl Kalkınma Hedefleri gerçekleştirilmeye çalışılmıştır. Bu kapsamda "*Yerel yönetimlerin ve Kent Konseyleri'nin, BKH'nin gerçekleştirilmesini izleme ve destekleme konusundaki kapasitelerinin, yerel yönetim uygulamalarının geliştirilmesi ve içselleştirilmesi yoluyla güçlendirilmesi*" hedeflenmiştir (UNDP, 2005:2-4).

Türkiye'de yerel yönetimlerin güçlenmesi ve yerel demokrasinin gelişmesi amacıyla Yerel Gündem 21'in uygulandığı kentlerde yerel yönetim temsilcileri, kadın ve gençlik grupları, STK'lar ve iş dünyasının temsilcileri bir araya gelerek kent konseylerini oluşturmuşlardır (Kara ve Şimşek, 2016:245). KKY'nin 4. Maddesinde meclisler ve çalışma grupları: "*kent konseyinin görev alanlarında, yönetişim anlayışına dayalı ve sürdürülebilir kalkınma içinde çeşitli toplum kesimlerinin kent yönetimine katkıda bulunmalarını, kaliteli ve yaşanabilir bir kentin yönetiminde aktif rol almalarını hedefleyen ve gönüllülük esasında oluşmuş ortak yapılar*" şeklinde ifade edilmiştir. Kent konseyinin görevleri arasında "*çocukların, gençlerin, kadınların ve engellilerin toplumsal yaşamdaki etkinliklerini arttırmak ve yerel karar alma mekanizmalarında aktif rol almalarını sağlamak*" yer almaktadır (KKY, 6. Madde). Görüldüğü üzere kent konseylerinde kadınlar önemli bir paydaş olarak ifade edilmektedir. Bu anlamda kadın meclisleri kent konseyinin önemli yapı taşlarından biri olarak nitelendirilebilir. Kadın meclisleri kadınların yerel düzeyde aktif olmasını ve öncü rol üstlenmesini hedeflemektedir (Baran vd., 2011:196).

Türkiye'de YG-21 uygulamalarının başladığı ilk dönemde, kadınlara yönelik ayrı bir meclis ya da çalışma grupları oluşturulmasının gerekli veya uygun olup olmadığı konusunda pek çok tartışma yaşanmıştır. Kent konseyi çalışmalarının başlamasıyla kadınların karar alma süreçlerine ve kentsel yaşamın her alanına aktif katılımının sağlanmasına katkı sağlayacak ayrı bir yapının oluşturulmasının gerekli olduğu ortaya çıkmıştır. Bu kapsamda, kent konseyleri bünyesinde kadın meclisleri kurulmuştur. Türkiye'de kadınların yönetimde temsilinin ve karar alma süreçlerinde etkinliğinin az olması da bu yapıların ortaya çıkmasına katkı sağlamıştır (Emrealp, 2010:31). Diğer bir ifade ile kent konseyleri; yerel siyaseti ve kent yönetimini daha katılımcı bir anlayışla şekillendirmektedir. Bu nedenle kent konseyleri bünyesinde kurulan kadın meclisleri, kadınların yerel düzeyde seslerini duyurabilmesi için önemli bir platformdur. Kadın meclisleri, pek çok kadının yerel siyasete katılmasını ve düşüncelerini aktarabilmesini sağlamaktadır (Sumbaş ve Ömürgönülşen, 2018:78).

2006 yılında çıkarılan Kent Konseyi Yönetmeliği ile kent konseyleri bünyesinde kurulan kadın meclisleri ve çalışma grupları gibi katılımcı mekanizmalar yasal zemine kavuşmuşlardır (Batat, 2010:2). Kent Konseyi Yönetmeliğine ek olarak kent konseyleri kendi çalışma ilkelerini veya tüzüklerini hazırlayabilmektedirler (Artar, 2015:76). Kent Konseyi Yönetmeliğinde yönerge çıkarma ile ilgili husus: "*Kent konseyi genel kurulu bu Yönetmeliğe aykırı olmamak kaydıyla uygulama yönergeleri çıkarabilir*" şeklinde belirtilmiştir (KKY, 16. Madde). Meclisler ve çalışma grupları da kendi çalışma yönergelerini oluşturabilmektedirler. Kent konseylerinin kendilerine özgü olarak çalışma ilkelerini belirlemesi, tüzük ve çalışma yönergeleri çıkarması kent konseyleri açısından önemlidir. Kadın meclislerinin de çalışma yönergeleri hazırladıkları ya da ilgili kentin tüzüğünde kadın meclislerine yer verildiği görülmektedir. Çalışma yönergelerinde meclisin ya da çalışma gruplarının oluşumu, organları, görevleri ve çalışma yöntemleri yer almaktadır.

Gaziantep Kent Konseyi Kadın Meclisi Çalışma Yönergesinde kadın meclisi: "*katılımcılık, sürdürülebilirlik, yaşanabilirlik, kentsel hakların geliştirilmesi; hoşgörü ve uzlaşma ilkeleri ışığında; düşüncelerini açıkça söyleyebilme, çözüm üretebilme, karar alabilme ve uygulayabilme mekanizmaları geliştirmeyi sağlayan ve kendi sorunlarına sahip çıkmalarını özendiren demokratik bir platform*" olarak tanımlanmıştır. Ayrıca kadın meclislerinin şehirde yaşayan tüm kadınları kapsadığı; "*kadınların din, dil, ırk, kültür, sınıf, eğitim ve düşünce farkı gözetmeksizin temsil edilmesini, özgür ve doğrudan katılımı sağlar*" ifadesi ile vurgulanmıştır (GKMY, 2. Madde). Nilüfer Kent Konseyi ise tüzüğünde kadın meclislerini;

"Yönetişim anlayışı içinde din, dil, ırk, kültür, sınıf, eğitim ve düşünce farkı gözetmeksizin kent içinde yaşayan tüm kadınların kent yönetiminde ve karar alma süreçlerinde daha aktif bir rol

almalarını, demokratik katılımın ve katılımcı yapının güçlendirilmesini hedefleyen bir çalışmadır. Nilüfer Kent Konseyi çatısı altında gönüllülük esasına dayalı olarak oluşmuş bir yapıdır”, şeklinde açıklamıştır (NKMT, 1. Madde).

Kent konseylerinde yürütme kurulunun oluşumunda kadınların yer alması için ilgili yönetmelikte 2009 yılında değişiklik yapılmıştır. Değişikliğe göre; “yürütme kurulu, genel kurul tarafından birinci dönem için iki, ikinci dönem için üç yıl görev yapmak üzere seçilen, kadın ve gençlik meclis başkanlarının da yer aldığı en az yedi kişiden oluşur” (KKY, 11. Madde). Görüldüğü üzere yürütme kurulunda en az bir kadının yer alması zorunluluk haline getirilmiştir. Kent Konseyi Kılavuzunda ise kadın meclislerinin işlevi şu şekilde ifade açıklanmaktadır (Emrealp, 2010:32);

“Kadın Meclisi, bir yandan kadınların karar alma süreçlerine ve kentsel yaşamın her alanına etkin olarak katılımının sağlanmasına odaklanırken, diğer yandan da örgütlü-örgütsüz tüm kadınlar arasındaki iletişimin geliştirilmesini ve bilgi ve deneyim paylaşımının güçlendirilmesini hedeflemektedir. Bu genel çerçevede, Kadın Meclisi’nin, kadınların toplumsal yaşamın her alanında söz sahibi olması, kent ve kadın sorunları ve sorumlulukları konusunda bilinçlenmesi, kadın bakış açısıyla politikalar oluşturulması, kentsel yaşama katılma ve kente ait olma duygularının geliştirilmesi, kadınlara karşı yapılan her türlü ayrımcılığa aile içi şiddete karşı güç birliği yapılması, kadınların sorunlarından, gereksinimlerinden ve beklentilerinden yola çıkılarak, çözüm önerileri ve projeler üretilmesi, bu önerilerin ve projelerin gerçekleştirilmesine katkıda bulunulması ve genelde yerel hizmetlerin yürütülmesinde daha çok sorumluluk üstlenilmesi gibi çok yönlü ve geniş kapsamlı hedefleri ve bunların gerçekleştirilmesine yönelik işlevleri bulunmaktadır”.

Kent konseyleri sosyal yardımlaşma ve dayanışma konusunda etkin çalışan platformlardır. Özellikle kadın meclislerinin bu alanda oldukça aktif olduğu görülmektedir. Kıyafet ve gıda yardımları, mahalle içi dayanışma, öğrencilere yönelik faaliyetler yürüterek sosyal yardımlaşma ve dayanışmayı sağlamaya çalışmaktadırlar (Kaypak, 2011:153). Sakarya Kent Konseyi Kadın Meclisi incelendiğinde, amacının kadınlara özgü problemlerin bu yapılar içerisinde ifade edilmesi ve kent konseyi aracılığıyla kamuoyuna ve ilgililere seslerinin duyurulması olduğu görülmektedir. Sadece iletilmesi sorunların değil, çözüm üretilmesi de amaçları arasında yer almaktadır. Ayrıca, kadın meclisleri farklı konularda çalışmalar yürütebilmek amacıyla pek çok alt komite kurmuştur. Bunlar; “Kadın ve Siyaset”, “Kadın ve İstihdam”, “Kadın ve Sağlık”, “Kadın ve Eğitim”, “Kadın Kültür ve Sanat”, “Kadın Hakları” “Kadın ve Kentsel Yaşamı Geliştirme” komiteleridir (Usta, 2011:211). Silivri Kent Konseyi Kadın Meclisi ise, Silivri’deki örgütlü ve örgütsüz tüm kadınları bir araya getirerek Silivri’deki kadınların güçlü bir şekilde temsil edilmesini amaçlamaktadır. Bu çerçevede; Silivri’de yaşayan kadınlara yönelik öncelikli konuların belirlenmesi, kadınlara karşı yapılan her türlü ayrımcılığın önlenmesi, aile içi şiddeti önleyici çalışmalar yürütülmesi, kadınların problemlerinden, ihtiyaçlarından ve taleplerinden yola çıkarak çözüm önerileri ve projeler üretilmesi önemli görülmektedir. Bunlara ek olarak, kent içinde yaşayan tüm kadınların kent yönetiminde ve karar alma süreçlerinde aktif olmaları ve demokratik katılımın güçlendirilmesi hedefiyle gönüllük esasına dayalı bir yönetim anlayışı benimsenmiştir (Baran ve diğ., 2011:193-194). Anlaşılacağı üzere kadın meclisleri; kadın bakış açısının kent planlamasına yansımaları, halkın bilinçlenmesi ve yerel yönetimlerin çalışmalarını ve kararlarını etkileyebilmek amacıyla pek çok çalışma gerçekleştirebilmektedir (Sağır, 2003:38).

Kent konseyleri bünyesinde kadın meclisleri, çalışma grupları aracılığıyla aldıkları kararlar, meclis ve kent konseyi yürütme kurullarında karar haline geldikten sonra belediye meclisinin yapacağı ilk toplantıda görüşülmek amacıyla gündeme alınabilmektedir. Kent konseylerinin çalışmalarının tavsiye niteliğinde olması ve doğrudan belediye meclisi kararlarını etkilememesi gibi durumlar söz konusu olsa da kadınların fikirlerinin kent yönetimine etki etmesi ya da yön vermesi açısından bu durum oldukça önemlidir (Altun ve Toker, 2017:466). Bu gelişmelere rağmen kadın kuruluşlarının yerel düzeydeki karar mekanizması olan kent konseylerine katılımının düşük olduğu görülmektedir. Kent konseyleri toplumsal katılımın yerel düzeydeki merkezleri olduğu için kadın kuruluşlarının bu yapılar içerisinde daha aktif olması oldukça önemlidir (Çaha ve Çaha, 2012:296). Böylece daha kapsamlı çalışmalar yürütülebilir ve daha fazla kadına ulaşılabilir.

4. SÖKE KENT KONSEYİ KADIN MECLİSİ

Söke, M.Ö. 5000 yıllarından bu yana yerleşim yeri olarak kullanılan bir ilçedir (www.soke.bel.tr, 2018). Herodot tarafından “*Gökyüzünün altındaki en güzel yeryüzü*”, Evliya Çelebi tarafından ise, “*Dağlarından yağ, ovasından bal akar*” sözleri ile anlatılmaktadır. 1891 yılında ise, Söke’de belediye teşkilatı kurulmuştur. 2012 yılında yürürlüğe giren 6360 sayılı Kanun ile birlikte Söke’nin 8 olan mahalle sayısı, köy ve beldelerin tüzel kişiliklerinin sona ermesiyle 49 olmuştur. Söke’nin nüfusu ise, merkez ve çevre mahalleleri ile birlikte toplam 117.000’dir (Söke Belediyesi Çalıştay Kitabı, 2017:47-48).

Dünya’daki ve Türkiye’deki Yerel Gündem 21 ile ilgili çalışmalar, her kentin kendine has özellikleri, değerleri ve öncelikleri göz önüne alınarak farklı yapılar ve yöntemlerle gerçekleştirilmektedir. Bu anlamda kent konseylerinin oluşturulması, tüm aktörlerin doğru şekilde temsil edilmeleri, çalışma grupları oluşturulması ve kadınların, gençlerin bunların bünyesinde yer alması açısından oldukça önemlidir (Arar, 2018). Bu doğrultuda Söke Kent Konseyi, YG-21 ile çalışmalarına başlamıştır. 2006 yılında çıkarılmış olan yönetmelik ile birlikte Kent Konseyi haline gelmiş ve birçok meclis oluşturmuştur. Söke Kent Konseyi çalışmalarını 2007 yılından bu yana sürdürmekte ve kurulduğu günden beri pek çok etkinlik yapmaktadır. Çocuk, Gençlik, Kadın, Engelli ve Emekli Meclisleri bulunmaktadır (www.sokekentkonseyi.org, 2018).

Söke Kent Konseyinin öncelik olarak belirttiği Kadın Meclisinin kuruluşunun 04.04.2007 tarihinde gerçekleştiği aynı tarihli Kadın Meclisi Yürütme Kurulu karar defterinden anlaşılmaktadır. Meclis bünyesinde; özürülüler, şiddet, sokak çocukları ve anneler, siyaset ve hukuk, kadının statüsünün yükseltilmesi ve özgüveninin kazandırılmasını sağlama, sosyal hizmetler ve kadın istihdam çalışma grupları oluşturulmuştur.

Söke Kent Konseyi Kadın Meclisi; Türk Kadınına önemli haklar veren Mustafa Kemal Atatürk’ün ilke ve inkılapları ışığında kadın meclisinin oluşumunu, organlarını, görevlerini ve çalışma yöntemlerini belirlemek amacıyla çalışma yönergesi hazırlamıştır. Bu çerçevede kadın meclisinin amaçları şunlardır (www.sokekentkonseyi.org, 2018; SKMÇY, 1. Madde):

- *Sökeli kadınların; kent yönetimine aktif olarak katılıp kendileri ve kentle ilgili sorunlarının çözümünde rol almalarını sağlamak,*
- *Kadınların yönetime katılmasında kurumsallaşmayı sağlamak,*
- *Kadınları, ulusal, uluslararası ve kent düzeyinde temsil etmek,*
- *Kadınların, toplumsal yaşamın; üretim, iş, siyaset, kültür, sanat vb. alanlarında söz sahibi olmalarını sağlamak, Kent ve kadın sorunları konusunda bilinçlenmelerini ve politikalar oluşturmalarını sağlamak,*
- *Kentsel yaşama katılmalarını sağlamak,*
- *Kente ait olma duygularının geliştirilmesine katkı sağlamak, Söke kenti için “sürdürülebilir kalkınma” hedefleri dâhilinde çalışmalar yürütmelerini sağlamak,*
- *Kadın Meclisi’ni ulusal, uluslararası ve kent düzeyinde temsil etmek ve bu amaca uygun aktiviteler düzenlemek,*
- *Kadınların, girişimci, araştıran, üreten bireyler olmalarını desteklemek ve bireysel inisiyatiflerini geliştirmek,*
- *Kadınların kentsel kimlik ve aidiyet bilincini geliştirmek amacıyla çalışmalarını sürdürmektedir.*

Söke Kent Konseyi Kadın Meclisinin organları şunlardır: Genel Kurul, Başkan, Yürütme Kurulu, Başkan Yardımcısı ve Atölyeler’dir. Genel Kurul, aktif üyelerden meydana gelmekte ve meclisin en yetkili organıdır. Kadın Meclisi Başkanı, Yürütme Kuruluna başkanlık etmekte ve Yürütme Kurulu ve Kent Konseyi Genel Sekreterliği ile birlikte Kadın Meclisi toplantı gündemlerini belirlemektedir. Yürütme kurulu, genel kurul tarafından aktif üyelerden arasından gizli oy ile seçilen 7 asil 7 yedek üyeden oluşmaktadır. Kadın Meclisi Başkan Yardımcısı, Kadın Meclisi ile Söke Kent Konseyi Genel Sekreterliği arasında iletişim ve koordinasyonu sağlamakla görevlidir. Kadın Meclisi bünyesinde; Kadın Hakları Atölyesi, Eğitim Kültür Sanat Turizm Atölyesi, İstihdam Atölyesi, Spor ve Sağlık Atölyesi ve Önemli Günler Atölyesi bulunmaktadır. Atölyeler, kendi içerisinde açık oy ile yapılan seçimle bir temsilci belirlemektedir (SKMÇY, 8.-12. Maddeleri).

Söke Kent Konseyi Kadın Meclisi Başkanlığını ilk olarak, kent konseyi kurucuları arasında bulunan Sevim Şahin üstlenmiş ve 3 yıl bu görevi sürdürmüştür. Daha sonra Kent Konseyi kurucularından ve Genel Sekreterlik

görevini yürüten Hatice Sarınc Kadın Meclisi Başkanlığını devralmıştır. 6 yıl süre ile görev aldıktan sonra görevi Şennur Parıldar'a devretmiştir. 2 yıl sonrasında Kadın Meclisi Başkanlığı için seçim yapılmış ve seçimi Güler Nalbant kazanmıştır. Aşağıdaki Tablo 1'de Söke Kent Konseyi Kadın Meclisi Başkanlığını yürüten başkanlar ile ilgili bilgiler yer almaktadır.

Tablo 1. Söke Kent Konseyi Kadın Meclisi Başkanlarına Ait Genel Bilgiler

Başkanın Adı ve Soyadı	Mesleği ve Daha Önce Bulunduğu Görevler	Başkanlık Yaptığı Süre
Sevim Şahin	Diş Hekimi (Parti İlçe Başkanlığı, Belediye Meclis Üyeliği, Milletvekili Aday Adaylığı)	2007-2009
Hatice Sarınc	Öğretmen (Mahalle Muhtarlığı ve Belediye Başkan Yardımcılığı)	2009-2014
Şennur Parıldar	Öğretmen	2014-2016
Güler Nalbant	Ebe-Hemşire	2016 -

Kaynak: Güler Nalbant Görüşme, 2018.

Tablo 1'de görüldüğü üzere Söke Kent Konseyi Başkanlığını yürüten kadınların hepsi iyi bir eğitim düzeyine sahiptir. İlk iki başkan kendi meslekleri dışında siyasetle de ilgilenmiş hatta ikinci başkan Hatice Sarınc Mahalle Muhtarlığı ve Belediye Başkan Yardımcılığı görevlerini de yapmıştır. İlk başkan olan Sevim Şahin dışındaki tüm başkanlar emekli iken bu görevi yürütmüşlerdir. Kadın meclislerine fazla zaman ayırarak daha kapsamlı ve çeşitli faaliyetler gerçekleştirmek adına emekli kişilerin bu görevi üstlenmek istediği söylenebilir. Söke Kent Konseyi Kadın Meclisi Başkanı, organları ve üyeleri çalışmalarını şu ilkeler çerçevesinde yürütmektedir (SKMÇY, 7. Madde):

- **Gönüllülük:** Kent Konseyi Kadın Meclisi çalışmalarının tümünde gönüllülüğü esas alır. Çıkar amacı güden herhangi bir çalışma içerisine girmez. Kent içerisinde kadınlar arasında gönüllülüğün gelişmesini ve yayılmasını teşvik eder.
- **Şeffaflık:** Kent Konseyi Kadın Meclisi yapacağı bütün etkinlikleri üyelerine duyurur, üyelerinin düşüncelerini alır ve katılımlarını sağlar. Bilgi paylaşımını tarafsız, eksiksiz, koşulsuz ve eşit yapar.
- **Tarafsızlık:** Kent Konseyi Kadın Meclisi, yerel yönetim sürecinde kentteki tüm kadınlar adına söz sahibidir, siyasi bir oluşum değildir. Siyasi amaçla faaliyet gösteremez.
- **Yönetişim:** Kent Konseyi Kadın Meclisi, Kadınlar adına kent kararlarının alınması ve uygulanması süreçlerinde kamuoyu oluşturulmasına katkıda bulunur.
- **Sosyal Sorumluluk:** Kentleşme sorunlarının artarak farklılaştığı günümüzde kadınların çevrelerindeki sorunları sahiplenerek çözüm önerileri sunması, uygulama süreçlerine ve sonuçların takibine etkin katılımı, sosyal sorumluluk duygularının gelişimini sağlar.
- Kent Konseyi Kadın Meclisi çalışmalarının tümünü başta Söke Kent Konseyi Yürütme Kurulu olmak üzere konuyla ilgili tüm yerel aktörler ile ortaklık anlayışı içerisinde gerçekleştirir.

Görüldüğü üzere Söke Kent Konseyi Kadın Meclisi çalışmalarını; gönüllülük, şeffaflık, tarafsızlık, yönetim, sosyal sorumluluk ve işbirliği ilkeleri doğrultusunda yürütmeyi benimsemiş ve çalışma yönergesinde ayrıntılı olarak yer vermiştir.

5. SÖKE KENT KONSEYİ KADIN MECLİSİ FAALİYETLERİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

Söke Kent Konseyi Kadın Meclisi 2007 yılından itibaren faaliyetlerini sürdürmektedir. Bu faaliyetler ile ilgili bilgilere Kadın Meclisi tarafından tutulan karar defterinden ulaşılmıştır. Karar defteri incelenerek Tablo 2’de 2007-2017 yılları arasında düzenlenen faaliyetlere yer verilmiştir. Faaliyetler incelendiğinde; eğitim amaçlı çalışmaların yapıldığı, kadınlara mesleki beceri kazandırmaya çalışıldığı, kadına yönelik şiddetin önlenmesine yönelik konferans ya da söyleşilerin düzenlendiği, el emeği pazarlarının açıldığı, özel günleri anma, kutlama ve ziyaretlere önem verildiği, engellilere yönelik farkındalık yaratılmaya çalışıldığı ve tepki yürüyüşleri yapıldığı görülmektedir.

Tablo 2. 2007-2017 Yılları Arasındaki Söke Kent Konseyi Kadın Meclisi Faaliyetleri

Faaliyet Yılı	Gerçekleştirilen Faaliyetler
2007	<ul style="list-style-type: none"> Engellileri bir araya getirecek balo düzenlenmesi. Sosyal hizmetler müdürünün ziyaret edilmesi. Zübeyde Hanımın ölüm yıldönümü dolayısıyla basın açıklaması düzenlenmesi. Medeni Kanunun kabulü ile ilgili faaliyet gerçekleştirilmesi. Felçli bir çocuğa sağlık raporu alınması için Adnan Menderes Üniversitesine götürülmesi için eşlik edilmesi. Batman-Sason’da açılacak kütüphaneyi desteklemek için kitap bağıışı yapılması.
2008	<ul style="list-style-type: none"> Medeni Kanunun kabulüyle ilgili olarak basın açıklaması. 5 Aralık Kadının Seçme ve Seçilme Hakkının verilmesiyle ilgili basın açıklaması. 8 Mart Dünya Emekçi Kadınlar Günü dolayısıyla etkinlikler düzenlenmesi. 14 Mart Tıp Bayramı nedeniyle hastane müdürünün ziyaret edilmesi. Yaşlılar Haftası dolayısıyla basın açıklaması düzenlenmesi ve yaşlılar ile pikniğe gidilmesi. Engelliler için kermes düzenlenmesi. Meme ve Rahim Ağzı Kanseri konusunda bilgilendirme için konferans düzenlenmesi. Engelliler Haftası nedeniyle konferans ve şenlik düzenlenmesi. Anneler Günü nedeniyle Huzur Evi ziyareti. Hemşireler Günü nedeniyle Hastane ziyareti.
2009	<ul style="list-style-type: none"> Kadının İnsan Hakları Eğitimi Programı düzenlenmesi. Kadın Danışma ve Dayanışma Merkezi’nin yeniden kullanılabilir hale getirilmesi için çalışmalar yapılması. Kadınlara ilgili anket düzenlenmesi. 20 Kasım Dünya Çocuk Hakları Günü nedeniyle etkinlik düzenlenmesi. Karşıyaka ve Konak Kent Konseyi Kadın Meclislerinin ziyaret etmesi. 25 Kasım Kadına Yönelik Uluslararası Şiddetle Mücadele Günü kapsamında basın açıklaması yapılması ve broşür dağıtılması.
2010	<ul style="list-style-type: none"> Doğa Yürüyüşü düzenlenmesi. 8 Mart Dünya Emekçi Kadınlar Günü etkinliği. Uçan Süpürge Derneği ile birlikte “Kadının Demokrasideki İzleri” konulu seminerin Söke’de düzenlenmesi. Söke Belediyesi, İŞ-KUR ile birlikte Hasta ve Refakatçi Kursunun açılması. Karşıyaka ve Konak Kadın Meclislerinin Söke’de ağırlanması.

	<ul style="list-style-type: none"> Yaşlılar Haftası nedeniyle Söke Huzurevinde kalan yaşlılarla piknik düzenlenmesi. Anneler Günü nedeniyle belirlenen iki köydeki iki annenin ziyaret edilmesi. 5 Aralık Türk Kadınına Seçme ve Seçilme Hakkının verilisinin yıldönümü nedeniyle basın açıklaması. Çocuk istismarına dikkat çekmek için basın açıklaması. Anneler Günü nedeniyle Söke Belediyesi ile birlikte ücretsiz tansiyon ve şeker ölçümü yapılması.
2011	<ul style="list-style-type: none"> 20 Kasım Dünya Çocuk Hakları Günü etkinlikleri. Engelliler Haftası etkinlikleri. 25 Kasım Kadına Yönelik Şiddetle Mücadele Günü etkinlikleri. Kadın Haklarıyla ilgili konferans düzenlenmesi. Kadın hastalıklarıyla ilgili konferans düzenlenmesi. 5 Aralık Türk Kadınına Seçme ve Seçilme Hakkının verilisinin yıldönümü nedeniyle basın açıklaması. “Yol Verin Geçelim” Kadın Bisiklet Şenliği. 8 Mart Dünya Emekçi Kadınlar Günü. Okullarda Kadına Yönelik Şiddetle Mücadele konusunda bilinçlendirme eğitimleri.
2012-2013	<ul style="list-style-type: none"> Engelli Sporcu’ya plaket verilmesi. Doğa yürüyüşü yapılması. 25 Kasım Kadına Karşı Şiddetle Uluslararası Mücadele Günü etkinlikleri. Kadınlara yönelik sağlık konferansları. 3 Aralık Engelliler Günü basın açıklaması. 5 Aralık Türk Kadınına Seç ve Seçilme Hakkının verilisinin yıldönümü nedeniyle basın açıklaması. Huzurevi Ziyareti. 8 Mart Dünya Emekçi Kadınlar günü Etkinlikleri. Huzurevi Sakinlerine piknik düzenlenmesi. Söke’de faaliyet gösteren maden ocaklarına karşı tepki yürüyüşü ve basın açıklaması.
2014-2015	<ul style="list-style-type: none"> 25 Kasım Kadına Yönelik Şiddetle Uluslararası Mücadele Günü kapsamında etkinlikler düzenlenmesi. Türkiye Kadın Meclisleri buluşmasına katılım gösterilmesi. 5 Aralık Türk Kadınına Seçme ve Seçilme Hakkının verilisinin yıldönümü nedeniyle basın açıklaması. 8 Mart Dünya Emekçi Kadınlar günü Etkinlikleri. “Tak Sepeti Koluna Çıkalım Köy Yoluna” adlı turizm projesi çalışması. “Sokağın Sesi Kadın Çalışması” projesi. “Kent Konseyleri Kadın Meclisleri Buluşması”nın Söke’de gerçekleştirilmesi.
2016	<ul style="list-style-type: none"> 3-11 Ekim Çocukluk Son Çocukluk Fotoğraf Sergisi. Huzur Evi Ziyareti. 18 Ekim “Nabi’nin Park Kahvesi” Sunumu. 25 Kasım Kadına Yönelik Şiddetle Mücadele Günü etkinlikleri ve basın açıklaması. Kadın El Emeği Pazarı açılışı. Gazi Mustafa Kemal Atatürk’ün Söke’ye gelişinin 93. yıldönümünün kutlanması.

	<ul style="list-style-type: none"> • Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ün Söke'ye gelişinin 93. Yıldönümü anısına konser. • 14 Şubat Sevgililer Günü karanfil dağıtımı. • 8 Mart Dünya Kadınlar Günü Dergisi Özel Sayısı. • 6 Mart “Kadın Elinden Kadın Gözünden Kadınlar” konulu fotoğraf sergisi. • 8 Mart Dünya Kadınlar Günü dolayısıyla Limon Sokak Kadın El Emeği pazarı kurulması. • 8 Mart Dünya Kadınlar Günü dolayısıyla basın açıklaması. • 26 Mart Serçin Yılanbalığı Şenliği'nde Kadın El Emeği Pazarı açılması. • 26 Mart Serçin Yılanbalığı Şenliği Halk Oyunları Ekibi. • 29 Mart Kütüphaneler Haftası dolayısıyla kitap bağıışı. • 14 Nisan Engelliler ve Kadın Meclisi ile Nuh Bey konağında çiçek dikimi. • 30 Nisan Karakaya Şenliği Kadın El Emeği Pazarı açılması. • Adnan Menderes Üniversitesi Söke İşletme Fakültesi'nde Kadın El Emeği Pazarı kurulması. • 5 Mayıs Hıdrellez Kadın El Emeği Pazarı kurulması. • 7 Mayıs Ağaçlı Edebiyat Şöleni Kadın El Emeği Pazarı açılması. • 23 Mayıs “Yaşayan Değerlerle 21 Dakika” toplantıları. • 24 Mayıs “Güneş Enerjisiyle Çalışan Şarj Ünitesi” açılışı.
2017	<ul style="list-style-type: none"> • Söke Hilmi Fırat Anadolu Lisesi'nin Erasmus Proje Ortaklarının ziyareti. • Sivil Toplum Örgütlerinin ve Siyasi Partilerin ziyareti. • Söke Kent Konseyi Kadın Meclisi tarafından Sivil Toplum Örgütlerinin ve Siyasi Parti Temsilcilerinin ağırlanması. • Kadın Meclisinin haftalık toplantısına Uzman Psikolog Aşına Turkyay'ın konuk olması. • “21 DAKİKA SOHBETLERİ” kapsamında Oyhan Hasan Bıldırcı ile söyleşi. • Güllübahçe Mesire Alanı açılışında el emeği pazarı açılması. • Yeşilköy'de gerçekleştirilen Çevresel Etki Değerlendirmesi toplantısına katılım gösterilmesi. • Diyetisyen Duygu Yılmaz tarafından “Düzenli Beslen Sağlıklı Yaşa” konulu söyleşi. • Söke Belediyesi ve T.C. Söke Kaymakamlığı Halk Eğitim Merkezi Müdürlüğü işbirliği ile açılan Halk Oyunları kursuna katılım. • El Emeği Pazarının sabit yere kavuşması. • 25 Kasım Kadına Yönelik Şiddetle Uluslararası Mücadele Günü ile ilgili basın açıklaması. • Kadına Yönelik Şiddete Karşı Uluslararası Mücadele Günü etkinlikleri kapsamında Psikolog Aşına Turkyay tarafından “İncitmeden Sevmek, Sevmeyi Öğrenmek” adlı söyleşi. • “21 Dakika Sohbetleri” kapsamında Prof. Dr. F. Neval Genç ile söyleşi. • 5 Aralık Türk Kadınına Seçme ve Seçilme Hakkının verilmesi ile ilgili basın açıklaması. • Söke Kent Konseyi Kadın Meclisi'nin “21 Dakika Toplantıları”, “Girişimcilik Fikirleri - İş Kurmak İstiyorum” konusunda toplantı düzenlemesi (Katılımcılar Semra Lakutoğlu, Hülya Suyolcu, Esmâ Ceylan, Semra Kayıkcı) • “Çocuklar Üşümesin” projesi. • 21 Dakika Toplantılarında Zeynep Tor ile söyleşi. • Efeler yöresel pazarına katılım gösterilmesi. • Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ün Söke'ye gelişinin kutlanması.

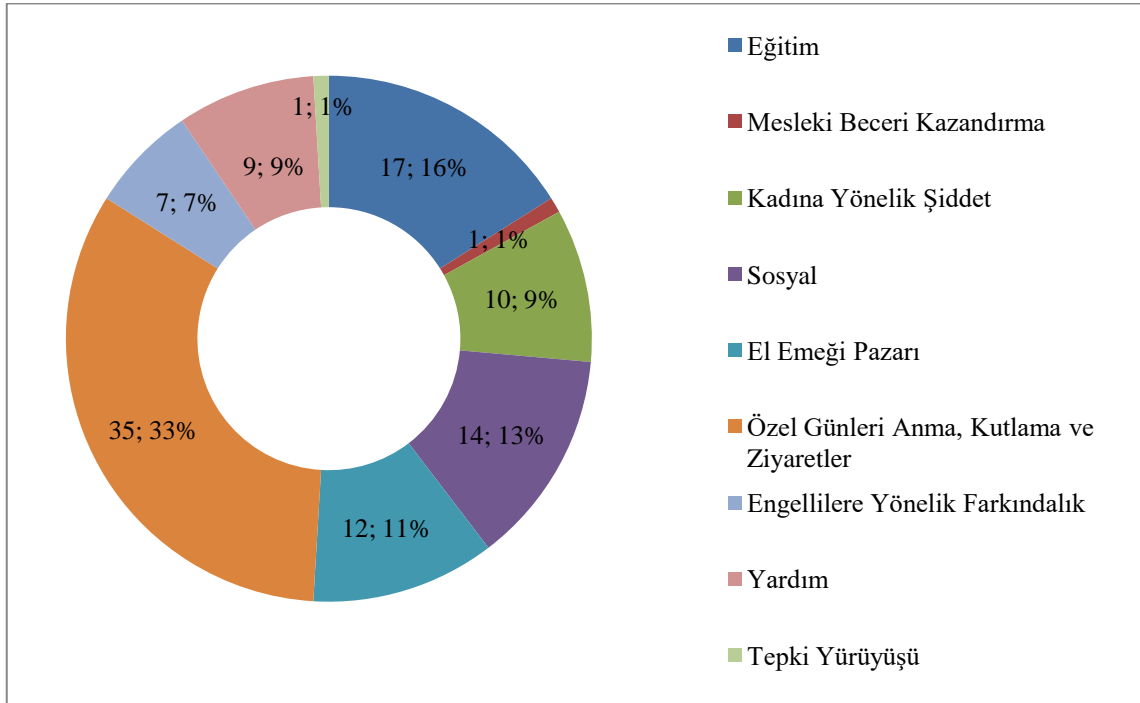
<ul style="list-style-type: none"> • Kadın El Emegi Pazarı açılması. • Zeytin Dalı operasyonuna katılan askerlerimize mektup yazılması. • 21 Dakika Toplantılarında Ayşe Anya ile söyleşi. • 8 Mart Dünya Emekçi Kadınlar Günü ile ilgili basın açıklaması. • 8 Mart Dünya Emekçi Kadınlar Günü ile ilgili Kadın Hakları paneli düzenlenmesi. • 8 Mart Dünya Emekçi Kadınlar Günü Dergisi Özel Sayısı • Söke’de düzenlenen Çevresel Etki Değerlendirmesi toplantısına katılım. • Hıdrellez etkinliklerinde kadın el emegi pazarının açılması.

Kaynak: Söke Kent Konseyi Kadın Meclisi Karar Defteri, 2018.

2007 yılında yapılan faaliyetler; engellilere yönelik farkındalık çalışmaları, özel günleri anma, kutlama ve ziyaretler ve yardım faaliyetleri şeklinde gerçekleşmiştir. 2008 yılında 10 adet etkinlik düzenlenmiş ve bunlardan 7 tanesi özel günleri anma, kutlama ve ziyaretlerden oluşmaktadır. 1 tane eğitim amaçlı faaliyet ve 2 tane de engellilere yönelik farkındalık çalışması yapılmıştır. 2015 yılına kadar en çok faaliyet özel günleri anma, kutlama ve ziyaretler şeklinde gerçekleşmiştir. Kadın meclisi tarafından “8 Mart Dünya Emekçi Kadınlar Günü”ne özel bir önem verilmiş, özel dergi çıkartılmış ve her yıl kutlanarak farkındalık yaratılmaya çalışılmıştır. 2009 yılından itibaren ise kadına yönelik şiddet ile ilgili çalışmalar düzenli olarak devam etmiştir. Ayrıca, engelli meclisi kurulana kadar çalışmalarının kadın meclisi tarafından yürütüldüğü görülmektedir. 2016 ve 2017 yılları arasında ise, gerçekleştirilen faaliyetlerin hem sayısı hem de türü iki kattan fazla artmıştır.

Söke Kent Konseyi Kadın Meclisi tarafından gerçekleştirilen hizmetler 9 grupta sınıflandırılabilir (Grafik 1). Bunlar: eğitim amaçlı, mesleki beceri kazandırma, kadına yönelik şiddet, sosyal, el emegi pazarı, özel günleri anma, kutlama ve ziyaret, engellilere yönelik farkındalık, yardım ve tepki yürüyüşü faaliyetleridir. Görüldüğü üzere en çok faaliyet özel günleri anma, kutlama ve ziyaretler ile ilgili yapılırken, en az faaliyet tepki yürüyüşü kapsamında yapılmıştır.

Grafik 1. 2007-2017 Yılları Arasındaki Söke Kent Konseyi Kadın Meclisi Faaliyetlerinin Sınıflandırılması

Kaynak: Yazar tarafından hazırlanmıştır.

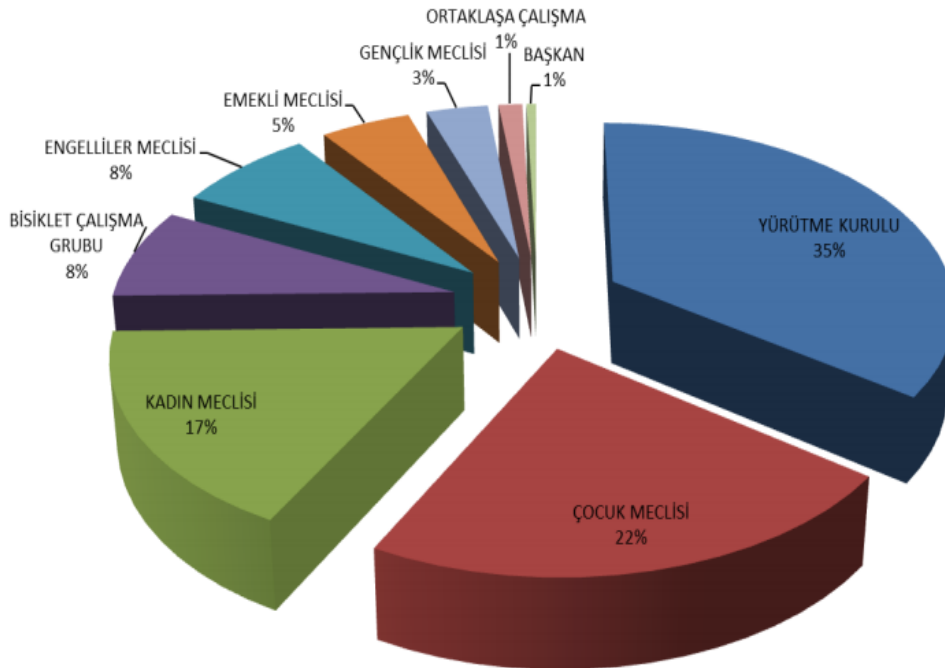
6. SÖKE KENT KONSEYİ KADIN MECLİSİ'NİN SOSYAL MEDYA KULLANIMI

Söke Kent Konseyi Kadın Meclisi (<https://www.facebook.com/groups/258144127565705/>) herkese açık grup olarak sosyal medyada paylaşımlarını gerçekleştirmektedir. Söke Kent Konseyi Kadın Meclisi Grubu yaklaşık 7 yıl önce oluşturulmuş ve şu anda 524 üyesi bulunmaktadır. Yapılan etkinlikler facebook aracılığıyla duyurulmuş ve etkinliklerle ilgili fotoğraflar ve videolar paylaşılmıştır. Söke Kent Konseyi Kadın Meclisi'ne ait facebook grubu etkin olarak kullanılmasına rağmen başka sosyal medya hesapları bulunmamaktadır.

Söke'de yaşayan kadın nüfusu 59.000 civarındadır (www.nufusune.com, 2018). Bu sayı düşünüldüğünde Söke Kent Konseyi Kadın Meclisi facebook sayfasına üye sayısının oldukça az olduğu görülmektedir. Ayrıca yürütülen etkinlikler ile ilgili öncesinde ve sonrasında yapılan paylaşımlara yapılan beğeni sayısı da azdır. Tabii ki beğeni sayısının az olması etkinliğin önem derecesini belirtmemekte, sadece sosyal medyada çok etkin takip edilmediklerini göstermektedir.

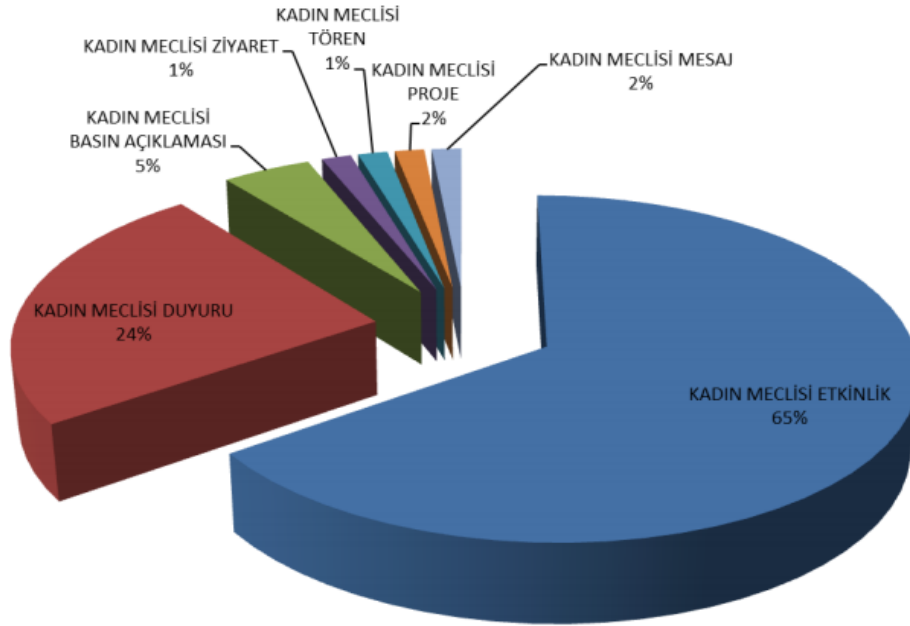
Söke Kent Konseyi 2016-2017 Çalışma Raporu'nda facebook paylaşımlarının dağılımına yer vermiştir. Söke Kent Konseyi tarafından toplam 387 paylaşım yapılmıştır. Bu paylaşımların 136 tanesi Yürütme Kurulu, 87 tanesi Çocuk Meclisi, 66 tanesi Kadın Meclisi, 30 tanesi Bisiklet Çalışma Grubu, 29 tanesi Engelliler Meclisi, 19 tanesi Emekli Meclisi, 13 tanesi Gençlik Meclisi, 5 tanesi ortaklaşa çalışma ve 2 tanesi başkan tarafından yapılmıştır (Grafik 2). Bu bilgiler doğrultusunda en fazla paylaşımı yapan Çocuk ve Kadın Meclisleridir. Ortaklaşa çalışmanın ve Söke Kent Konseyi başkanının paylaşımlarının ise oldukça az olduğu görülmektedir.

Grafik 2. Söke Kent Konseyi Facebook Paylaşımlarının Dağılımı

Kaynak: Söke Kent Konseyi 2016-2017 Çalışma Raporu:18.

Aşağıdaki Grafik 3'te Söke Kent Konseyi Kadın Meclisi'nin etkinlikleriyle ilgili yapılan paylaşımlara ait bilgiler yer almaktadır. Facebook üzerinden toplamda 66 paylaşım yapılmıştır. Söke Kent Konseyi Kadın Meclisi'ne ait paylaşımlar; etkinlik 43 (%65), duyuru 16 (%24), basın açıklaması 3 (%5), proje 1 (%2), mesaj 1 (%2), tören 1 (%1) ve ziyaret 1 (%1) şeklinde olmuştur. Görüldüğü üzere en çok paylaşım etkinleri duyurmak amacıyla yapılmıştır. Bu doğrultuda kadın meclisinin düzenlediği etkinlikler ile mümkün olduğunca fazla kadına ulaşmayı hedeflediği ve bunun için çaba gösterdiği söylenebilir. Ancak daha fazla kadına ulaşılabilmesi için facebook grubuna üye sayısının artırılması gerekmektedir. Bunun için ise, öncelikle kadın meclisinin bilinirliğinin sağlanması amacıyla çalışmalar yürütülmelidir.

Grafik 3. 2016-2017 Yılı Söke Kent Konseyi Kadın Meclisi'ne Ait Facebook Paylaşımları ve Yüzdeleri

Kaynak: Söke Kent Konseyi 2016-2017 Çalışma Raporu:21

SONUÇ VE DEĞERLENDİRME

Türkiye'deki kadınların yönetime katılımının zayıf olması, kadınlara özgü sorunların tespit edilmesi ve kadınlara özgüven kazandırılması gibi nedenler kent konseylerinde kadın elinin olmasını gerektirmektedir. Peki, gerçekten kadın meclisleri her derde deva mıdır? Tabii ki bunu söylemek mümkün değildir. Ancak kadın adıyla özel bir meclisin kurulması kadınlara özgüven vermekte, kadınların önemsendiğini göstermekte ve kadınlara pek çok konuda önemli bir fırsat tanımaktadır. Çalışma kapsamında sadece bir adet kadın meclisi ele alınmış ve kuruldukları günden bu yana yaptıkları faaliyetler üzerinden bir değerlendirme yapılmaya çalışılmıştır. Tek bir kadın meclisi üzerinden yapılan değerlendirmeler diğer kadın meclisleri için aynı olmayabilir. Ancak, yaptıkları çalışmalarla ön plana çıkan bu meclis üzerinden kadın meclislerine ilişkin bazı çıkarımlar, genellemeler ve öneriler yapılabilir.

Söke Kent Konseyi Kadın Meclisi; kadınların özgüvenini geliştirecek, yereldeki sorunlara çözüm üretecek, kadınlara ve çocuklara yönelik şiddetin önlenmesi, çocuk haklarının korunması, gençlerin, engellilerin, emeklilerin ve yaşlıların hakları ve sorunları gibi çeşitli konularda çalışmalar yapmıştır. Kadın Meclisi üyelerince yapılan bu çalışmalar Çalışma Grupları adı altında yürütülmüştür. Daha sonra Çocuk Meclisi, Gençlik Meclisi ve Engelli Meclisi kurulmuş ve Kadın Meclisi bünyesindeki çalışmalar bu meclislere devredilmiştir.

Söke Kent Konseyi Kadın Meclisinin faaliyetleri; kentin sorunlarına, engellilere, çocuklara ve yaşlılara duyarlı projeler, sosyal yardım faaliyetleri, özel günleri anma ve kutlama etkinlikleri, huzurevi ve kamu kurumlarına ziyaretler, toplumsal konularda basın açıklamaları ve kadına yönelik şiddet konusunda eğitim amaçlı konferanslar şeklinde sınıflandırılabilir. Bu sınıflandırma Kadın Meclisinin sadece kadınlara özgü çalışmalar yürütmediğini göstermektedir. Söke Kent Konseyi Kadın Meclisi'nin 2007-2017 yılları arasındaki faaliyet sayılarına bakıldığında ise; gerçekleştirilen faaliyetlerin özellikle son iki yılda büyük bir ivme kazandığı görülmektedir. Bu nedenle Söke Kent Konseyi Kadın Meclisi'nin öğrenerek geliştiği söylenebilir.

Yeni meclisler kurulması Söke Kent Konseyi Kadın Meclisi'nin kadın hakları, kadına yönelik şiddetin önlenmesi, kadın emeğinin değerlendirilmesi gibi konularda daha fazla çalışma yapmasına olanak sağlamıştır. Kadınlar ile çeşitli konularda yapılan söyleşiler, seminerler ve kurslar ile eğitimlerine daha çok zaman ayrıldığı söylenebilir. Yapılan çalışma kapsamında kadına yönelik şiddet ile ilgili faaliyetlerde kullanılan dilin oldukça

önemli olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Örneğin, kadına yönelik şiddet başlıklı bir eğitim faaliyetine katılım sayısı, aynı konuyu ele alan ama adında kadına yönelik şiddet kelimelerini içermeyen bir eğitim faaliyetine katılım sayısından daha azdır. Çünkü faaliyete katılan kadınların şiddete maruz kaldıkları düşünülmektedir. Bu da kadınların kadına yönelik şiddet başlıklı faaliyetlere katılmamasına neden olmaktadır.

Söke Kent Konseyi'nin 2016 yılında faaliyete geçen kendisine ait bir internet sitesi bulunmaktadır. Kadın Meclisine de bu sitede meclisler bölümünde yer verilmiş ancak kuruluş yılı ve amacı dışında herhangi bir bilgiye yer verilmemiştir. Söke Kent Konseyi internet sitesinin ana sayfasında haberler ve duyurular kısmında ise, kadın meclisinin yürüttüğü faaliyetler paylaşılmaktadır. Kadın Meclisi etkinlik takviminin yayınlanması, daha önce yürütülen faaliyetler hakkında bilgi verilmesi ve en önemlisi kadınların meclise aktif katılımının cazip hale getirilmesi için sitenin güncellenmesi gerekmektedir. Kadın meclisinin tanınması, farkındalık yaratması, daha çok kadına ulaşılması ve faaliyetlerinin duyurulması için bu husus oldukça önemlidir. Ayrıca, sosyal medya araçlarının da daha aktif kullanılması gerekmektedir.

Sonuç olarak Söke Kent Konseyi Kadın Meclisi bağlamında; kadın elinin sadece kendi sorunlarına değil, gereksinim duyulan her alana uzandığı görülmektedir. Bu nedenle belediyelerin kadın meclislerinin faaliyetlerine maddi destek olması, aldığı tavsiye kararlarına mecliste daha fazla yer vermesi ve daha fazla kadına ulaşılmasının sağlanması amacıyla kent konseylerinin bilinirliğinin artırılması için çalışmalar yapması gerekmektedir.

KAYNAKÇA

- ALTUN, Derya ve TOKER, Huriye (2017), “Kadınların Bakışıyla Kent Konseyleri Katılımcılık Aracı Mıdır? İzmir Kent Konseyi Örneği”, **Uluslararası Yönetim İktisat ve İşletme Dergisi**, S.13(2), ss.461-474.
- ARAR, A. Asım (2002), Yerel Gündem 21, T. C. Dışişleri Bakanlığı Uluslararası Ekonomik Sorunlar Dergisi, S.6, <http://www.mfa.gov.tr/yerel-gundem-21.tr.mfa> (Erişim Tarihi: 03.07.2018).
- ARTAR, Feray (2015), “Kent Konseyleri ve Katılımın Özgün Halleri”, **Özne Hayatı Konuşunca** (Der. Aytül Kasapoğlu), Ayrıntı Yayınları, İstanbul.
- BARAN, Kadir, KURT, Sema ve ÖNAL, Dilruba ve HELVACIOĞLU, Bahadır (2011), “İstanbul Büyükşehir Belediyesi Sınırları İçerisinde Bulunan Silivri İlçesi Kent Konseyi Yapılanması ve Gerçekleştirilen Faaliyetler”, **Kent Konseyleri Sempozyumu Bildiri Kitabı** (Ed. Enes Battal KESKİN), Bursa Kent Konseyi Bilimsel Yayınlar Dizisi-1, Bursa, ss.189-200.
- BATAT, Ahmet (2010), “Türkiye Yerel Gündem 21 Uygulamalarının Kent Konseyleri'ne Dönüşüm Sürecinin Analizi”, **Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi**, Dokuz Eylül Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İzmir.
- ÇAHA, Ömer ve ÇAHA, Havva (2012), **Yerelde Tango**, Orion Kitabevi, Ankara.
- EMREALP, Sadun (2010), **Kent Konseyleri**, UCLG-WEWA Yayını, İstanbul.
- GAZİANTEP KENT KONSEYİ KADIN MECLİSİ ÇALIŞMA YÖNERGESİ (GKMY), <http://www.gaziantepkentkonseyi.org.tr/dosyalar/dosyalar/0pwwfdge.pdf> (Erişim Tarihi: 19.11.2018).
- GÖRMEZ, Kemal ve UÇAR ALTINIŞIK, Harika (2011), “Yerel Demokrasi ve Kent Konseyleri”, **Kent Konseyleri Sempozyumu Bildiriler Kitabı** (Ed. Enes Battal Keskin), Bursa Kent Konseyi Bilimsel Yayınlar Dizisi-1, Bursa, ss.31-51
- KAYPAK, Şafak (2011), “Katılımcı Yönetim Mekanizması Olarak Kent Konseyleri”, **Kent Konseyleri Sempozyumu Bildiri Kitabı** (Ed. Enes Battal Keskin), Bursa Kent Konseyi Bilimsel Yayınlar Dizisi-1, ss.138-158.
- KESKİN, Enes Battal (2011), “Giriş Yazısı”, **Kent Konseyleri Sempozyumu Bildiri Kitabı**, Bursa Kent Konseyi Bilimsel Yayınlar Dizisi-1, Bursa, ss.2-4.
- KENT KONSEYİ YÖNETMELİĞİ (18.10.2006 tarih ve 26313 sayılı Resmi Gazete). <http://www.mevzuat.gov.tr/Metin.aspx?MevzuatKod=7.5.10687&sourceXmlSearch=&MevzuatIliski=0> (Erişim Tarihi: 03.08.2018).
- NALBANT, Güler (2018), Söke Kent Konseyi Kadın Meclisi Başkanı, Kişisel Görüşme

- NİLÜFER KENT KONSEYİ (Tarihsiz), **Nilüfer Kent Konseyi Kadın Meclisi Tüzüğü** (NKMT), Nilüfer Belediyesi Yayını, Bursa. http://www.niluferkentkonseyi.org/images/kadin_meclisi_tuzuk.pdf (Erişim Tarihi: 19.11.2018).
- SAĞIR, Meral (2003), “*Küreselleşme Süreci ve Siyasal Katılımda Yeni Arayışlar: Yerel Gündem 21*”. **Çağdaş Yerel Yönetimler Dergisi**, S.12(4), ss.28-41.
- SOYGÜZEL, Hasan (2015), “*Kent Konseyleri Arasında İletişim ve İşbirliği: Türkiye Kent Konseyleri Birliği Örneği*”, **II. Uluslararası Kent Konseyleri Sempozyumu Bildiri Kitabı**, (Ed. Enes Battal Keskin ve Elif Karakurt Tosun), Nursa Kent Konseyi Yayını, Bursa, ss.76-91.
- SÖKE BELEDİYE BAŞKANLIĞI (2017), **Söke'nin Sorunları ve Çözüm Önerileri Çalıştayı Kitabı**, 23-24 Aralık 2017, Söke Belediye Başkanlığı Yayını, Aydın.
- SÖKE BELEDİYE BAŞKANLIĞI (2018), **Söke Belediye Başkanlığı Kent Konseyi 2016 - 2017 Dönemi Çalışma Raporu**, <http://www.sokekentkonseyi.org/wp-content/uploads/2017/10/3.1.3-S%C3%B6ke-Kent-Konseyi-Faaliyet-Raporu.pdf> (Erişim Tarihi: 17.07.2018).
- SÖKE KENT KONSEYİ (2018), **Söke Belediye Başkanlığı Kent Konseyi Kadın Meclisi**, <http://www.sokekentkonseyi.org/kadin-meclisi/>, (Erişim Tarihi: 17.07.2018).
- SÖKE KENT KONSEYİ (2018), **Söke Belediye Başkanlığı Kent Konseyi Kadın Meclisi Karar Defteri**.
- SÖKE BELEDİYE BAŞKANLIĞI (2018), **Söke Belediye Başkanlığı Kent Konseyi Kadın Meclisi Çalışma Yönergesi (SKMÇY)**, <http://www.sokekentkonseyi.org/kadin-meclisi/> (Erişim Tarihi: 17.07.2018).
- SÖKE KENT KONSEYİ (2018), **Söke Belediye Başkanlığı Kent Konseyi Kadın Meclisi Sosyal Medya (Facebook) Sayfası**, <https://www.facebook.com/groups/258144127565705/> (Erişim Tarihi: 17.07.2018).
- SÖKE KENT KONSEYİ (2018), **Söke Belediye Başkanlığı Kent Konseyi Resmi İnternet Web Sayfası**, <http://www.sokekentkonseyi.org/soke-kent-konseyi/> (Erişim Tarihi: 17.07.2018).
- SÖKE BELEDİYE BAŞKANLIĞI (2018), **Söke Belediye Başkanlığı Kurumsal İnternet Web Sayfası**, <http://www.soke.bel.tr/belediye/1/Tarih%C3%A7e> (Erişim Tarihi: 17.07.2018).
- UNDP - BİRLEŞMİŞ MİLLETLER KALKINMA PROGRAMI (Tarihsiz), **Türkiye’de Yerel Gündem 21 Yönetişim Ağı Kanalıyla BM Binyıl Kalkınma Hedeflerinin Yerelleştirilmesi**, <https://docplayer.biz.tr/11492688-Turkiye-de-yerel-gundem-21-yonetisim-agi-kanaliyla-bm-binyil-kalkinma-hedefleri-nin-yerellestirilmesi.html> (Erişim Tarihi: 17.07.2018).
- USTA, Sefa (2011), “*Katılımcı Demokrasi Perspektifinden Kent Konseyleri ve Sivil Toplum Kuruluşları İlişkisi: Sakarya Örneği*”, **Kent Konseyleri Sempozyumu Bildiri Kitabı** (Ed. Enes Battal Keskin), Bursa Kent Konseyi Bilimsel Yayınlar Dizisi-1, Bursa, ss.201-218
- YAYLI, Hasan ve EROĞLU, Gülçin (2015), “*Yerel Katılım Bağlamında Türkiye’de Kadın Temsili*”, **International Journal of Science Culture and Sport (IntJSCS)**, S.3 (Özel Sayı), ss. 504-524.
- <http://www.nufusune.com/soke-ilce-nufusu-aydin> (Erişim Tarihi: 17.07.2018).